

OPEROS DRAMATURGIJA IR INTERPRETACIJA

Dalyko (modulio) pavadinimas (LT/EN)		Kodas	Studijų programa (-os)
Operos dramaturgija ir interpretacija / Opera Dramaturgy and Interpretation		B158317	Visos studijų programos, išskyrus Kino menas (Dramaturgija)
Dėstytojas (-ai)		Padalinys	
Koordinuojantis: asist. Rima Jūraitė		Meno istorijos ir teorijos katedra	
Studijų pakopa		Dalyko (modulio) tipas	
Pirmoji (bakalauro)		Pasirenkamas	
Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis / Studijų programa		Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė	Rudens semestras / Pavasario semestras / Visos studijų programos, išskyrus Kino menas (Dramaturgija)		Lietuvių kalba
Reikalavimai studijuojančiajam			
Išankstiniai reikalavimai: žinios ir gebėjimai, atitinkantys priėmimo į Programą reikalavimus.			Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra.
Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis valandomis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
3	80	34	46
Dalyko (modulio) tikslas			
Dalyko <i>Operos dramaturgija ir interpretacija</i> tikslas – suteikti žinių apie operos atsiradimo bei raidos aplinkybes, supažindinti su sintetinio operos žanro specifika, skirtingų epochų (nuo operos gimimo baroke iki šiuolaikinių žanro pavyzdžių) operos dramaturgijos ypatumais bei operos žanro interpretacija – režisūrinio operos teatro pavyzdžiais; išmokyti kritiškai vertinti šiuolaikines operos interpretacijas – spektaklių pastatymus ir jų atlikimą.			
Trumpa dalyko (modulio) anotacija (iki 500 simbolių)			
<i>Operos dramaturgijos ir interpretacijos</i> dalykas skirtas tiek Teatro ir kino fakulteto, tiek ir Muzikos fakulteto studijų programų studentams, atsižvelgiant į tai, jog teatro ir kino krypties studentams nėra privalomo stojamojo muzikos žinių patikrinimo egzamino. Taigi dalyko teorinė medžiaga apima ir muzikinės terminologijos, reikalingos aiškinantis operos žanro specifika, pagrindus. Dalyko studijų metu studentai nuosekliai supažindinami su operos atsiradimo ir raidos aplinkybėmis, taip pat su operos žanro kaita, kurią lėmė kompozitoriaus, libreto autorių, solisto-atlikėjo, dirigento, režisieriaus ir scenografo asmenybės, skirtingais istoriniais laikotarpiais. Pasitelkiant vaizdinę medžiagą bus pristatyti etapiniai konceptualios operos režisūros darbai (svarbiausi režisieriai ir jų spektakliai), taip pat įtakingiausi pasaulio operos teatrai, festivaliai, atlikėjai.			

Studijų programos(-ų) ugdomos kompetencijos (programos rezultatų numeriai)	Dalyko (modulio) studijų rezultatai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Kritiškas ir savikritiškas mąstymas.	Gebės kritiškai vertinti šiuolaikines operos interpretacijas – spektaklių režisūrą ir operų atlikimą.	Įtraukiamoji paskaita, diskusijos, pristatymas, vaizdo įrašų peržiūra, savarankiškas darbas	Sumuojamasis vertinimas: egzaminas sesijos metu
Gebėjimas dirbti ir tobulėti savarankiškai.	Remiantis įgytomis teorinėmis žiniomis ir operų vaizdo įrašų žiūrėjimo patirtimi, gebės savarankiškai analizuoti operos dramaturgiją ir ją interpretuoti.		
Gebėjimas išmanyti skirtingus muzikinius kontekstus.	Išmanys operos žanro istoriją (nuo operos atsiradimo iki šių dienų) bei įgis teorinius šio žanro suvokimo pagrindus.		

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškas darbas	Praktikai skirtos valandos	Savarankiškų studijų užduotys
	Teorinės paskaitos	Individualios paskaitos	Seminarai	Praktikumai	Pratybos	Pasirengimas egzaminui / Repetacijos / Konsultacijos	Egzaminas/įskaita			
1. Operos žanro gimimas Italijoje. Baroko operos specifika. Pirmosios operos. Mitas kaip operos siužetas. C. Monteverdi	4							4	6	Operos vaizdo įrašo peržiūra.

„Orfėjas“. Rūmų opera ir pirmieji viešieji operos teatrai.											
2. Baroko opera už Italijos ribų – prancūzų ir anglų operos žanro atmainų specifika bei tradicijos. Svarbiausi kūrėjai ir žymiausios operos. H. Purcell „Didonė ir Enėjas“.	2							2	4		
3. Opera Italijoje XVIII a. Operos reforma: <i>seria</i> ir <i>buffa</i> žanrai. Kastratų kultas. Bufonų karas Prancūzijoje. G.B. Pergolesi „Tarnaitė ponia“, G. F. Händelio „Kserksas“ ir „Julijus Cezaris“.	4							4	4		Pasirengimas diskusijai.
4. Ch. W. Glucko operos reforma. Klasicistinės operos specifika ir klasicizmo epochos estetika. Vienos klasikai. W. A. Mozarto kūrybos bruožai. „Figaro vedybos“ ir „Don Žuanas“. Zingšpylis.	4							4	6		Operos vaizdo įrašo peržiūra.
5. Romantizmo operos bruožai ir estetika. Romantinių operų tematikos, muzikinės kalbos ir sceninių pastatymų ypatumai. <i>Grand opéra</i> žanras. Nacionalinių mokyklų iškilimas. Rusų, čekų, lenkų opera.	2							2	4		Literatūros šaltinių analizė.
6. <i>Bel canto</i> stilius. Svarbiausi atstovai: G. Rossini, V. Bellini, G. Donizetti. Operos: „Sevilijos kirpėjas“, „Vilhelmas Telis“, „Puritonai“, „Anna Bolena“, „Meilės eliksyras“, „Don Paskualė“.	2							2	4		Pasirengimas diskusijai.
7. Giuseppe Verdi kūrybos bruožai. „Rigoletas“, „Traviata“, „Trubadūras“, „Otėlas“.	4							4	8		Operos vaizdo įrašo peržiūra.
8. Operos žanro situacija Vokietijoje. Richardo Wagnerio operos reforma. Nuo „Rienzi“ iki „Nybelungo žiedo“ tetralogijos. Teatras Bairoite ir Bairoito festivalis. Konceptualaus režisūrinio operos teatro iškilimas interpretuojant Wagnerį.	4							4	4		Literatūros šaltinių analizė.
9. Operos režisūros raida: nuo ištakų iki šiuolaikinės autorinės režisūros. Svarbiausi režisieriai, etapiniai spektakliai, ryškiausi šių dienų operos solistai, festivaliai ir teatro scenos.	4							4	4		Pasirengimas diskusijai.
10. Opera XX amžiuje. Nuo itališkojo verizmo iki šių dienų. Svarbiausi kūrėjai: G. Puccini, Cl. Debussy, R. Straussas, I. Stravinskis, D. Šostakovičius, B. Brittenas, P. Glassas ir kt.	2							2	2		
Egzaminas							2	2			
Iš viso	32	0	0	0	0	0	2	34	46	0	

Vertinimo strategija	Svoris, proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Egzaminas	100 proc.	Įskaitų ir egzaminų sesijos metu	Egzamino klausimynas formuluojamas taip, kad būtų įvertintos studentų įgytos teorinės žinios, taip pat gebėjimai lyginti ir analizuoti skirtingų laikotarpių operos dramaturgijos ir estetikos bruožus, režisūrinio operos teatro pavyzdžius.

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. /t.	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privalomi studijų šaltiniai				
	2000 – 2006	<i>Muzikos enciklopedija</i>	I-III tomai	Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas
Boyden, Mathew	2002	<i>The Rough Guide to Opera</i>		London: Rough Guides Ltd

Jūraitė, Rima	2013	Operos žanro reformatorius. Richardui Wagneriui – 200.	<i>Krantai</i> , 2013, Nr. 2	Vilnius: Krantai
Lévi-Strauss, Claude	1991	<i>Mitas ir prasmė</i>	Nr. 2	Vilnius: Proskyna
Papildomi studijų šaltiniai				
Bruveris, Vytautas	2006	<i>Lietuvos nacionalinis operos ir baleto teatras</i>		Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas
Gedgaudas, Edmundas	1997	Opera kaip teatras	<i>Kultūros barai</i> , 1997, Nr. 3	Vilnius: Kultūros barai
Kerman, Joseph	1988	<i>Opera as Drama</i>		Berkerley: University of California Press
Mejerhold, Vsevolod	2008	Apie operos „Tristanas ir Izolda“ pastatymą Marijos teatre 1909 m. spalio 30 d.	In: <i>Apie teatrą.</i>	Vilnius: Apostrofa
Symons, Arthur	1989	The Ideas of Richard Wagner.	In: Bentley, E. <i>The Theory of the Modern Stage.</i>	London: Penguin Books
Trilupaitienė, Jūratė (sud.)	2010	<i>Opera Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rūmuose</i>		Vilnius: Nacionalinis muziejus, Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės Valdovų rūmai

Aprobuota <i>Meno istorijos ir teorijos</i> katedros: data, protokolo Nr.	2017-06-19	KP-17.06.19-1
Registracijos studijų dalykų (modulių) registre Nr. ir data	R17-082	2017-06-26